

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára	Felolvasó szerkesztő, lapfajlagos és kiadó:	Hirdetések egyezség szerint.
Egész évre 8 K	BALKÁNYI ERNŐ.	A nyilvált soronkint 1 korona.
Fél évre 4 „	MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.	Kéziratokat nem adunk vissza.
Negyed évre 2 „		
Egycs szám ára 20 fillér.		

Magyar iskola.

Vége felé közeledik az iskolaév s ebből az alkalomból nem árt, ha elmélkedünk kissé a magyar iskola felett. Esztendőnk óta folyton hangzogatják szakemberek és laikusok, hogy az iskolánk gyökeres reformra szorulnak, mert mai formájukban és lényegükben már nem felelnek meg a modern kor követelményeinek. Ez mindennél ékebben bizonyítja azt, hogy a nagy iskola-reformot sokáig halasztani nem lehet már. Az iskolából kikerült ember a saját kárány győződik meg róla, hogy sok mindenfélét tanult az iskolában, amire szüksége nem volt, viszont azonban sok olyat nem tanult, ami praktikus tudnivalót az életben felhasználhatott volna.

Az elemi iskolákban, különösen a falun az a baj, hogy kevés és gyenge a tanerő s a tananyag nincsen praktikusan beosztva. Azonfelül a négy évfolyamú áll a legtöbb falusi iskolában a tanítási idő, s ez kevés azoknak, a kik már az elemi iskola elvégzése után mennek ki az életbe. Legalább hat esztendőig kell tanítani a földmives osztály gyermekeit s természetesen tisztára csak praktikus ismeretekre kell fektetni a a tanításban a fősulyt. Írás, számolás, ezt

a kettőt tanulja meg minden elemi iskolás tanuló tökéletesen. Nem baj az, ha földrajzból, történelemből német nyelvből nem tanusíthat valami tulságos előmenetelt, mert a magyar parasztnak ezekre a tudományokra alig van szüksége. Ellenben mindenképpen oda kell hatni, hogy irni, olvasni, és számolni tökéletesen tudjon, mert erre a maga szűk munkakörében naponta szüksége van. S aki folyékonyan tud írni és olvasni, annak aztán módjában áll, hogy az iskolából kikerülve művelje magát. A mi néptünk azért olyan elmaradott még most is, mert évente ezrek kerülnek ki a négy évfolyamból álló elemi iskolából, akik irni olvasni alig tudnak, számolni pedig éppenséggel nem.

Mindenesetre szükséges, hogy az elemi iskolai tanítás intenzívebbé való tételén kívül törvényben kötelezzék a szülőket, hogy gyermekeiket iskolába küldjék. Igaz, hogy ilyen törvényünk van most is, de legalább husz vármegyében van ebben az országban, ahol ez a törvény nem egyébb holt betűnél, részint azért, mert sok száz még ma is olyan közécské száma, ahol nincs iskola. De még kevésbbé van iskola ott, ahol a tanyák vannak. Innen van az, hogy Magyarországon az irni olvasni nem tudók

száma a népségnek közel negyven százalékat teszi ki. Új, szigorubb törvényt kell hozni az iskolák látogatásáról és azt szigoruan végrehajtani, iskolákat kell építeni a falvakban s a tanyákon. Bizonyos az is, hogy a nemzetiségi iskolákban, kivéven a németeket, igen gyöngye lábon áll a tanítás. Sokhelyütt izgága papok s tanítók kezében van az iskola s ezek a fősulyt a nemzetiségi érzs ápolására, nem pedig a tanításra fektetik.

A középiskolák ifjúságára valóságos nyűg a sok elvont tudomány, amit a diák fejében vernek, s aminek hasznát természetesen soha nem veheti az életben. Itt van például a latin nyelv, a melyet a nyolc-estendős tanfolyamban egész a végletekig forsziroznak, tanítják napról-napra. Mire jó a diáknak a latin nyelv tudása? Csak a tudósának s a papnak van rá szüksége, a többi pályán a latin nyelv bírása nem egyébb, mint a műveltségnek egyik részlete. S érdekes az, hogy ritka az olyan diák, aki elégezzven a 8 gymnáziumot, tökéletesen bírná a latin nyelvet. Miért? Mert holt nyelvet, nem tudja a diáklant felkelteni a gyakorlati érdeklődést. Nem lenne sokkal cél szerűbb, ha ehelyett a francia nyelvet forsziroznák a mi gymnáziumainkban? általa

Törekvésem . . . *)

Rédcis, 1905. június 3.

Törekvésem s életm:
A földi kárhozat.
Szivem oldalron:
Egy égő áldozat.

Törekvésem véges:
Ha a mágya elég,
Akkor mint por s hamu
Leszek majd a — Tied!

SZÉLL MIKSA.

Pünkösöd a vonaton.

A hosszu személyvonat bekanyarodott a Karszt ridég hegyei közé. Tikksztó sugarakat bocsajtott le a nap erre az elárvult, fítszáltalan sziklavidekre, a kika vonat harmadik elbágyadtan iltek összeszúfolva, a nagy hőségőt elbágyadtan pislogtak ki a ridég, kiellen tájakra.

Magyar paraszttokkal volt szulova a harmadik osztály. Jöttek valahonnan a Nyírségről, ahol buján tereng az istenadta humus a gazdagoknak, de a szegénynek veretjékn kívül csak annyit ad, hogy éppen éhen ne haljon. A nyír-

Matatvány „lonkához” cím alatt kiadandó vers-kötetemből.

ségi napszámós magyarok elesigázva, de megyenyugodva keresztény hittel a sors végzésében húzták a jármot, keveset aludtak, naphosszat dolgoztak, eszükbe se jutott nagyobb bért kérni a munkájukért; így élt az apjuk, az öregapjuk és abban a hitben voltak, hogy így kell élni nekik is. Egy napon aztán kidobolta a kis bírő a faluban, hogy aki Hamburgon vagy Breman keresztül akar kivándorolni Amerikába, azt bizony becsújka a törvény kettőtől hat hónapig; de aki Fiumén keresztül megyekzik az Ujvilágba, az olcsón is utazik, gyorsan is utazik, de még a kormány is vigyáz rá, hogy valami baja ne essék.

— Mi ott a napszám? kérdezte az öreg Galambos Ábris, akinek tegnap vittek a temetőbe hitvesét. Patikaszer írt neki a orvos, a patikus hat koronát kért érte, de Galambos Ábris ennyi pénzt nem tudott előteremteni. Nem volt patikaszer és meghalt az asszony. A pap is csak úgy temette el, hogy Galambos eladta a meghaldogult után maradt ágyméit, így aztán telt koporsóra, papra még harangozásra is. Galambos Ábris a sinál így szólott:

— Pénzért adják az urak a halált is. Patikaszerre nem telik a szegény embernek, de temetőre muszáj pénzt teremteni. Kutyánál kutyább a sora a napszámósoknak.

A kis bírő az öreg napszámós kérdésére ekként felelt:

— Hogy mennyi a napszám ott tul, azt nem tudom, de nagy lehet, mert nagyon törik oda magukat a népek. A jegyző ur az többit

tud, ott van nála a sok írás, a mi most gyütt Pestről.

Mánsnap az öreg Galambos beállított a jegyzőhöz és töviről-hegyire elmagyaráztatott magának mindent az amerikai utról. Nagyon meg volt elégedve mindennel, amit hallott. Szépen megköszönte a jegyző ur sziveségét és elballagott az alsó végére, ott lakott az ő komjája Gerendás Lencsés István, meg a veje Mársa Marci. Számos családja tud mind a ketőnek és csak úgy nyomorogtak ők is ezen a földön mint a kutyák, akik gazdátnak és senki nem szereti őket. Gerendás Lencsés István módos ember volt valaha, de egyszer bajba került a törvény előtt, amért a fia kezett emelb a szolgabíróra, aki bíróválasztáskor jött a faluba rend csinálni. Nagy pör támadt ebből, minden oldalról zaklatták a komát az ügyvéd, a jegyző, az adóra megezekváltak, hogy a szolgabíró kedvében járjanak, mégis elcsújták a fiát másfél esztendőre és ezalatt tönkre ment a gazdaság. Mikor haza jött a fia Ujvárról megvette már a fészkesztől árverésen a boltos, így aztán Gerendásék is zsellér sorsra, napszámós kenyérré jutottak.

Galambos elmondta nekik, mi járban járt a jegyző urnál és elmagyarázta nekik, hogy még a nagyurak is pörtölják őket, ha itt hagyják a Nyírséget, ahol nem adják meg a munka árát és elmennek a tengeren túra, ahol bizony megbecsülik a dolgos magyar munkás kezét.

— Messze van innen Amerika, fejezte be az öreg a magyarázatát, de rosszból ott se történhet velünk az éhenpusztulás. Igaz, hogy

kismező) B. 20 alatt Tóth István nevén álló 1 12 részre adó alapon ezennel 100 koronában megállapított kiáltási árban a C 5 alatt Tóth József javára bekebelezett szolgalmi jog feltétlen fentartásával

6. a pákai 619. sz. tjkvben 1 1 sor 65. hrszám alatt felvett ingatlanból (rét a beltéleken) B. 20 alatt Tóth István nevén álló 1 12-ced részre adó alapon ezennel 101 koronában megállapított kiáltási árban a C 5 alatt Tóth József javára bekebelezett szolgalmi jog fentartásával

7. a pákai 629. sz. tjkvben 1 1 sor 583. hrszám alatt felvett ingatlanból (szántó) a Bereb bránásban (B. 20 alatt Tóth István nevén álló 1 12 részre adó alapon ezennel 30 K-ban megállapított kiáltási árban a C 5 alatt Tóth József javára bekebelezett szolgalmi jog fentartásával.

8. a pákai 652. sz. tjkvben 1 1 2 sor 492 és 497 hrszám alatt felvett ingatlanból (szántó) a Vörös patakiban és a renyves dűlőben) B. 20 alatt Tóth István nevén álló 1 12-ced részre adó alapon ezennel 63 koronában megállapított együttes kiáltási árban a C 3 alatt Tóth József javára bekebelezett szolgalmi jog feltétlen fentartásával elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1905. évi június hó 17-ik napjának

d. e. 10 órákor Páka községüzeménél megtartandó nyilvános árveresen a megállapított kiáltási árban a fent

alsó leendő tulajdonosok részére az ingatlan tulajdonok becsmárnak 10%-át keszpenzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kifejezett orvadtépes értékpapírban a kiküldött kezdeh letenni.

Alsó-Lendva, 1905. évi március hó 22.

A kir. Járásbíróság mint tkvi hatóság.
Bíró Lajos, kir. albiró.

INDRA TEA.

Ez a világ legjobb teája. Kintinó reggelizésre és oszonnara. Legjobb fűszer influenza és megfűlések ellen.

Kapható minden jobb fűszerkereskedés- és drogueriában. Nagybani elárúsítás

INDRA TEA IMPORT COMPANY, TRIEST.

Keil-lakk

legkintinóbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára

Keil-féle fehér „Glasur” fémnyár 45 kr.

Keil-féle arany-fémnyár képekretetnek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Arnstein Benő (Graner Testvérek utóda) cégnél Alsólendván.

12-5

M A G Y A R

REGÉNYIROK

A legértékesebb magyar regények egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

SZERKESZTI

MIKSZÁTH KÁLMÁN

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elő megírta az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő műltájta a magyar elbeszélő irodalom jelesét.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

Az írók névsora:

Baksay Sándor	Fáy András	B. Kemény Zsigmond	Toldy István
Benedeky Béja L.	Gaál József	Kutly Lajos	Tolnai Lajos
Beóthy László	Gárdonyi Géza	Mikszáth Kálmán	Vadnai Károly
Beóthy Zolt	Gyulai Pál	Nagy Ignác	Vas Gereben
Bródy Sándor	Herczeg Ferenc	Pálffy Albert	Verszeghy Ferenc
Csiky Gergely	Iványi Ödön	B. Podmaniczky Frig.	Werner Gyula
Degré Lajos	Jókai Mór	Pulszky Ferenc	Wohl Stefanie
Dóczy Lajos	B. Jósika Miklós	Rákosi Jenő	
B. Eötvös József	Justh Zsigmond	Rákosi Viktor	

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön díszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papíros.

Diszkrét izlésű, díszes bekötési tábla.

Most jelent meg a második sorozat. Tartalma: A tavaly megjelent első sorozat tartalma: Báró Jósika Miklós: A csehok Magyarországnban. Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Kinnach László. Illusztrálta Neogrady Antal. Tolnay Lajos: Báróné ténsszony. B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két kötet. Illusztrálta Kriesch Aladár. Illusztrálta R. Hirsch Nelli. Justh Zsigm.: A pénz legendája. — Gányó Julcsa. Pálffy Albert: Esztike kisasszony professzora. Illusztrálta Márk Lajos. Herczeg Ferenc: Pogányok. Vadnai Károly: A kis tündér. Illusztrálta Pataky László. Illusztrálta Nagy Sándor.

A „Magyar Regényirok” minden művelt magyar ír család örökösű könyvtára. A hatvan kötet féltékeny őt kötetes sorozatokban jelenik meg. A második öt kötet most hangya el a sajtót. — A 60 kötet ár előkelő kötésben 300 korona. Törleszhető havi 4 koronás részletekben is. Megrendelhető bármely könyvkereskedés útján. — Részletes prospektus kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtóján Alsólendván.

SZŐLŐLUGAST

Ütessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajok.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melyek fala mellett a legeskelelyebb gondozással fenevelhetett nem volna, ezenkívül más épületek kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekbbed díszre, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyebre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Érre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha meg is terem, nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsanak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven eljutják hárukat az egész szőlőrés idején a legkintinóbb munkáját és más edes szőlőkkel.

A fajok ismeretére vonatkozó és szines fenyvomató katalógus bárkinek ingyen és bérmenten küldetik meg, aki címét egy levelezőlapra tudatja. Boritaja szőlőfajának is meg nagy mennyiségben kaphatók leszállított árakon. Borok családi fogyasztásra 50 Ft és felebb olcsó árban „Delaware” sáma, ütleshez és ebből borminta.

Érmeleki első szőlőültvénytelep Nagy-Nágya, Biharmegye.

SZŐLŐVESSZŐ

A világhírű

DELAWARE

adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!

A filokszerának ellenáll!

Leírását ingyen küldöm meg bárkinek.

! ! szőlőültvény-eladás ! !

Cím:

„Szigyártó Nagy Mihály,

Felső-Szeged.

Lugasveszőző 20 drb. két örissá! csak 10 kor.